

Raadsvergadering d.d. 21 mei 2026

Voorstelnummer:

Agendanummer:

Zaaknummer: Z26159088

Onderwerp: Aanschaf vrachtwagen met aanhanger en bandenkraan t.b.v. de milieustraten

Portefeuillehouder: Kees Schilder

Aan de raad.

Voorstel

1. Een investeringskrediet van € 300.000 beschikbaar stellen voor de aanschaf van een tweedehands haakwagen met aanhanger en bandenkraan voor de milieustraten;
2. Een eenmalige exploitatie uitgave van € 3.500 beschikbaar stellen op het onderhoudsbudget tractie afvalinzameling voor het wrappen van de vrachtwagen.

Kern van het voorstel, samenvatting

Om de kosten van de milieustraten in Volendam en Oosthuizen naar beneden te brengen is er gekeken of het huidige materieel op de milieustraten efficiënter en toekomstbestendiger ingezet kan worden voor de uitvoering van de werkzaamheden. Hierbij is gekeken naar het gebruik van de containers en het transport van de containers. Uit de analyse is gebleken dat het gebruik en transport van de containers efficiënter kan.

De containers waar inwoners materialen in kunnen storten raken op basis van gewicht maar half vol omdat de materialen in de containers niet goed aangedrukt kunnen worden met het huidige materieel. Daardoor worden half volle containers naar de afvalverwerkers gereden. Door de aanschaf van een tweedehands bandenkraan kunnen de materialen in de containers veel beter aangedrukt worden. De containers worden hierdoor 50% extra gevuld en rijden we met volle containers naar de afvalverwerker.

Daarnaast hebben we een bestaande haakwagen die grote containers van de milieustraat niet kan vervoeren. Hiervoor willen we een tweedehands haakwagen met aanhanger aanschaffen die de containers wel kan vervoeren. Daarbij verkopen we de huidige haakwagen. Hierdoor kan het transport en de verwerking van containers en afvalstromen voor het overgrote deel in eigen beheer plaats vinden.

Dit alles leidt tot een verbetering van de bedrijfsvoering, een vermindering van inhuur van externe transporteurs, een hogere flexibiliteit in containerlogistiek en een betere beheersing van de kosten. Tevens wordt de veiligheid op de het terrein vergroot en wordt bijgedragen aan een duurzame inzameling van afval en grondstoffen.

Beleidsdoelstelling, maatschappelijk effect

Met deze besluiten wordt beoogd de efficiëntie op de milieustraten te verbeteren. Daarnaast wordt de afhankelijkheid van externe transporteurs verminderd door het mogelijk maken van een efficiënter en flexibeler containertransport. Hierdoor dalen de kosten en blijven deze beheersbaar op de langere termijn. Tevens daalt onze CO₂-uitstoot doordat er minder ritten nodig zijn. Tot slot verbeteren de veiligheid en arbeidsomstandigheden voor de medewerkers en wordt de dienstverlening richting de inwoners geoptimaliseerd.

Toelichting en argumenten

Huidige context

De milieustraten verwerken jaarlijks aanzienlijke hoeveelheden afval en grondstoffen. Containers zijn zeer regelmatig vol en moeten dan verwisseld en verplaatst worden. In de huidige situatie wordt dat op een inefficiënte manier met gemeentelijk materieel gedaan of wordt (gedeeltelijk) gebruik gemaakt van externe transporteurs. Dit leidt tot: onnodig hoge kosten, beperkte flexibiliteit bij piekbelasting, risico op vertragingen in de afvoer, verhoogde veiligheidsrisico's en extra CO₂-uitstoot.

Momenteel maken wij gebruik van 'wagen 15 en 16' om onze containers van de milieustraat te verplaatsen of te transporteren. Wagen 15 is een relatief kleine haakwagen met een beperkte vervoercapaciteit. Hierdoor is het alleen mogelijk om kleine en lichte containers te vervoeren. De externe transportkosten die wij hiermee besparen zijn laag en voor sommige afvalstromen zijn de externe transportkosten zelfs lager. Op de huidige manier transporteren wij onnodig vaak en inefficiënt onze afvalstromen. Wagen 16 kan wel grotere containers transporteren.

In de huidige situatie wordt het afval in de containers aangedrukt met een kleine shovel. Dit werkt niet optimaal en blijven er loze ruimtes over. Hierdoor transporteren we containers onnodig vaak en inefficiënt. Het is mogelijk het huidige materieel efficiënter in te zetten en is het mogelijk om €42.000 van de €156.000 aan transportkosten te besparen. Na aftrek van de brandstofkosten en de vrachtwagenheffing blijft er nog €22.000 over.

Contract HVC

Vanaf mei 2026 is het verwerken en transporteren van diverse afvalstromen en het ter beschikking stellen van containers op de milieustraten inbesteed bij de Huisvuilcentrale (HVC). In de overeenkomst met HVC worden de transportkosten berekend op basis van het gewicht in plaats van het aantal kilometers. Dit vinden zij een eerlijkere manier om de transportkosten over de aangesloten gemeenten te verdelen. Het zou kunnen dat HVC in de toekomst de transportkosten per kilometer gaat berekenen en dan zullen deze sterk stijgen. Om dit voor te zijn is er gekeken welke maatregelen we kunnen treffen om deze mogelijke kostenstijging voor te zijn.

Toekomstbestendig

Naast het treffen van maatregelen om kostenstijgingen van transport voor te zijn is nu tevens het moment om onze dienstverlening richting de inwoners, operationele processen en kostenbeheersing te analyseren en optimaliseren. Door strengere eisen aan afvalscheiding en toenemende afvalstromen is een professionele en schaalbare inzet van materieel noodzakelijk. Er is dan ook gekeken naar de inzet van ander en/of extra materieel om de afvalstromen op de milieustraten efficiënter te verwerken. Dit is mogelijk door de aanschaf van een bandenkraan en het vervangen van de huidige vrachtwagen 15 door een nieuwe vrachtwagen met aanhanger. Deze investeringen ondersteunen de verdere optimalisatie van afvalscheiding en circulaire ambities voor de toekomst.

Aanschaf tweedehands bandenkraan

De aanschaf van een tweedehands bandenkraan maakt het mogelijk om de containers optimaal te vullen. Er is op 16 februari 2026 een proef gedaan om het afval in een aantal containers aan te drukken met een bandenkraan met sorteerknijper. De uitkomst van deze proef is dat we door het aandrukken met een bandenkraan de containers 40 tot 50% voller kunnen krijgen dan in de huidige situatie. Het totaal aantal containers om te transporteren naar HVC daalt hierdoor met 600 stuks. Ook wordt het mogelijk om meer afvalstromen zelf te transporteren en meer transportkosten te

besparen. Naast het kostenvoordeel kunnen de afvalstromen efficiënter en meer gecontroleerd gesorteerd en verladen worden.

Wanneer het toegestaan is om met de bandenkraan op de openbare weg te rijden, is het mogelijk om hem ook voor andere werkzaamheden in te zetten. Denk hierbij aan het verzamelen en verwerken van de gesnoeide takken in de gemeente.

Aanschaf tweedehands vrachtwagen met aanhanger

Het in eigen beheer uitvoeren van het transport van afvalstromen op en vanaf de milieustraten vergroot de regie en flexibiliteit van de bedrijfsvoering. Door containerwissels en transport zelfstandig te organiseren, kan sneller worden ingespeeld op piekbelasting en volle containers. Hierdoor wordt stagnatie voorkomen en de dienstverlening aan inwoners gewaarborgd. Daarnaast leidt eigen uitvoering tot een betere beheersing van de structurele kosten. Externe inhuur en aanvullende transportkosten worden beperkt en de logistiek kan efficiënter worden ingericht. Dit draagt bij aan een stabiele en voorspelbare exploitatie van de milieustraat. Tevens vermindert eigen transport de afhankelijkheid van HVC of andere externe partijen en versterkt het de strategische sturing op afvalstromen en circulariteit.

Momenteel maken wij gebruik van een kleine haakwagen. Door deze te vervangen voor een grotere haakwagen met aanhanger (combinatie) wordt het mogelijk om grotere en meer containers te transporteren. Hierdoor is het mogelijk om afvalstromen in grote containers te verzamelen, zodat er minder ritten naar de HVC nodig zijn. Een combinatie kan twee container tegelijk transporteren. Bij aanschaf van een combinatie wordt wagen 15, de kleinere haakwagen, overbodig. Deze kan in dat geval verkocht worden. Een eventuele boekwinst zal ten gunste komen van het begrotingssaldo.

Afweging aanschaf tweedehands of nieuw materieel

Voor de aanschaf van de bandenkraan en de vrachtwagencombinatie is gekozen voor een tweedehands oplossing in plaats van nieuw. Een tweedehands bandenkraan en vrachtwagencombinatie sluiten beter aan bij de praktische en financiële uitgangspunten. Tevens maakt tweedehands mogelijk dat het doorgaans direct beschikbaar is, waardoor snel kan worden ingespeeld op de behoefte zonder de levertijd van het materieel. Daarnaast zijn de kosten aanzienlijk lager dan bij nieuw aanschaffen. De nieuwe kosten voor een vrachtwagencombinatie en bandenkraan bedragen gezamenlijk ongeveer €525.000.

Investering en afschrijving

Voor de aanschaf van een tweedehands haakwagencombinatie en bandenkraan is de verwachte investering maximaal €300.000. Daarnaast zal er €3.500 nodig zijn voor het wrappen van de haakwagen. Daarmee zorgen we ervoor dat de haakwagen dezelfde kleur en bedrukking heeft als onze andere voertuigen. Deze investeringen worden lineair afgeschreven over een periode van zeven jaar, terwijl de verwachte levensduur langer is. Tevens behalen we door deze efficiënte manier van transporteren een CO₂-reductie van 25%.

Kostenbesparing

Het aanschaffen van een tweedehands vrachtwagencombinatie en een bandenkraan maakt het mogelijk om alle gewenste afvalstromen zelfstandig en planmatig te transporteren naar HVC. Hiermee wordt €139.000 van de €156.000 aan transportkosten bespaart. In vergelijking met de huidige situatie besparen we €89.400 per jaar extra aan transportkosten.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

Risico's

Personneelsrisico: de aanschaf van bij voertuigen vraagt voor specifieke kennis en kunde. Het is nodig dat deze kennis en kunde aanwezig zijn en blijven op de milieustraten. Dit risico is klein wanneer het vooraf goed geregeld wordt. Het uitvallen van een chauffeur voor de combinatie kan intern tijdelijk opgevangen worden. Daarnaast is HVC erg flexibel in de dienstverlening. Het is mogelijk om HVC in te huren voor het transporteren van onze afvalstromen van de milieustraten.

Investeringsrisico: de besparingen dalen wanneer de afvalvolumes afnemen. De totale afvalvolume zal alleen dalen wanneer de gemeente besluit om te stoppen met het innemen van bepaalde afvalstromen. De besparingen zijn echter zo groot dat het zeer onaannemelijk is dat de besparingen niet meer zullen opwegen tegen de kosten. Wanneer we beter gaan scheiden zal de vraag naar transport hetzelfde blijven.

Externe inhuur als alternatief

Het alternatief is om geen investeringen te doen en door te blijven werken op de huidige manier. Het is een voordeel dat er dan geen investeringen gedaan hoeven te worden. Hierdoor zijn we echter minder flexibel en erg afhankelijk van HVC. Daarnaast blijven we de hoge kosten houden en bestaat het risico dat deze kosten in de nabije toekomst zullen stijgen.

Financiële middelen en effect begroting

Indien in 2026 wordt geïnvesteerd in een tweedehands haakwagencombinatie en bandenkraan voor de milieustraten, bedraagt de totale investering € 300.000. Deze investering wordt gefinancierd via een investeringskrediet en lineair afgeschreven over een periode van zeven jaar. De jaarlijkse kapitaallasten bedragen daarmee € 42.857 en vangen aan in 2027.

In 2026 wordt daarnaast een eenmalige exploitatie-uitgave van € 3.500 verantwoord voor het wrappen van de haakwagen. Deze kosten worden rechtstreeks ten laste gebracht van het onderhoudsbudget tractie afvalinzameling. In 2026 worden nog geen kapitaallasten of besparingen in de begroting opgenomen.

Vanaf 2027 gaan de structurele besparingen op de transportkosten van de milieustraten van start. Deze besparingen worden geraamd op € 89.400 per jaar. Na aftrek van de jaarlijkse kapitaallasten van € 42.857 resulteert dit in een netto positief effect op het begrotingssaldo van € 46.543 in het eerste jaar. Verwacht wordt dat de besparingen jaarlijks met 4% toenemen, onder invloed van stijgende externe transportkosten. Het netto voordeel zal gedurende de afschrijvingsperiode van zeven jaar navenant toenemen.

De terugverdientijd van de investering bedraagt, bij een totale investering van € 300.000 en een netto jaarlijks voordeel van circa € 46.543, ongeveer 5,4 jaar. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de geraamde financiële effecten op het begrotingssaldo voor de periode 2026 tot en met 2033:

Jaar	Kapitaallasten (€)	Besparingen (€ en 4% index)	Netto effect (€)	Toelichting
2026	0	0	-3.500	Eenmalige kosten wrappen

Jaar	Kapitaallasten (€)	Besparingen (€ en 4% index)	Netto effect (€)	Toelichting
2027	42.857	89.400	+46.543	Start kapitaallasten en besparingen
2028	42.857	92.976	+50.119	
2029	42.857	96.695	+53.838	
2030	42.857	100.563	+57.706	
2031	42.857	104.610	+61.753	
2032	42.857	108.794	+65.937	
2033	42.857	113.146	+70.289	

De formele begrotingswijziging voor het opnemen van het investeringskrediet van € 300.000, de eenmalige kosten van € 3.500 en de hieruit voortvloeiende kapitaallasten en besparingen worden via het raadsbesluit geregeld. De benodigde begrotingsaanpassing wordt opgenomen in de Zomernota 2026. Vanaf de begroting 2027 worden de structurele besparingen als gevolg van deze investering in de begroting verwerkt.

Uitvoering en vervolgproces

Juni 2026 Aanbesteding conform genomen besluit
juli 2026 Afronden aanbesteding en inplannen levering en ingebruikname
juli 2026 Medewerkers instrueren en aanvullend opleiden voor gebruik van het materieel
September 2026 In gebruik nemen van de vrachtwagencombinatie en bandenkraan

Participatie en communicatie

Dit voorstel is tot stand gekomen met de direct betrokken medewerkers van de milieustraat.

Rapportage, verantwoording en evaluatie

Na ingebruikname zullen er interne evaluaties worden gepland. Daarnaast worden er evaluaties gepland met HVC om het serviceniveau op de milieustraten hoog te houden.

Bijlagen

Geen

Edam-Volendam, d.d. 14 april 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,
N. Hellingman

de burgemeester,
R.J. Beukers